

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย หรืออธิบายความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการยึดมั่นต่อกันในกลุ่มของพยาบาล รวมทั้งศึกษาความสามารถในการทำนายของปัจจัยบางประการกับการยึดมั่นต่อกันในกลุ่มของพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 7

ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงาน ในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 7 โดยผู้วิจัยสำรวจรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนในเขต 7 จากปฏิทินสาธารณสุขปี 2535 (กระทรวงสาธารณสุข, 2535, หน้า 325- 330) ได้โรงพยาบาลทั้งสิ้น 43 โรงพยาบาล จำแนกโรงพยาบาลชุมชนออกตามขนาดของ โรงพยาบาลเป็น โรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 30 และ 60 เตียง ส่งจดหมายถึงหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนเขต 7 ที่สำรวจได้เพื่อถามข้อมูลจำนวนพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการพยาบาลทั้งหมด มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,244 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงาน ในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 7 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดย

1. สำรวจรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามปฏิทินสาธารณสุข (กระทรวงสาธารณสุข, 2535, หน้า 325-330) จำแนกโรงพยาบาลชุมชนออกตามขนาดของโรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง 30 เตียง และ 60 เตียง

1. กำหนดขนาดของตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (กนกทิพย์ พัฒนาศิวพันธ์, 2529, หน้า 428) ได้จำนวน 441 คน

2. คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของพยาบาลเทคนิค และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนขนาดต่าง ๆ ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 441 คน

3. ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อโรงพยาบาลเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนพยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน เขต 7 ที่คำนวณได้ในข้อ 3 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรจำแนกตามขนาดของโรงพยาบาล ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงพยาบาล

ขนาดโรงพยาบาล(เตียง)	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
10	359	127
30	561	188
60	324	126
รวม	1,244	441

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงพยาบาลและจังหวัด

จังหวัด	ขนาดของโรงพยาบาล (เตียง)		
	10	30	60
1. ราชบุรี	-	51	-
2. กาญจนบุรี	37	10	-
3. สุพรรณบุรี	-	41	30
4. นครปฐม	54	21	-
5. สมุทรสาคร	-	-	26
6. สมุทรสงคราม	-	13	42
7. เพชรบุรี	22	31	-
8. ประจวบคีรีขันธ์	14	21	28
รวม	127	188	126

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาปฏิบัติงาน การเป็นสมาชิกของสมาคมต่าง ๆ จำนวนพยาบาลที่ปฏิบัติงาน
- ส่วนที่ 2 แบบวัดปัจจัยที่มีผลต่อการยึดมั่นต่อกันในกลุ่มของพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยค้นคว้า จากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ มีข้อคำถามทั้งสิ้น 80 ข้อแบ่งออกเป็น 2 ตอน

- ตอนที่ 1 มีข้อความ 60 ข้อ มีเนื้อหาครอบคลุมปัจจัยบางประการ ได้แก่ การร่วมรับรู้เป้าหมายของกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่ม ทิศนคติของสมาชิกกลุ่ม บรรยากาศของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารในกลุ่มและชื่อเสียงของกลุ่ม ประกอบด้วยข้อความปัจจัยละ 10 ข้อ
- ตอนที่ 2 มีข้อความ 20 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งสัมพันธ์ของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลอย่างละ 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นคำถามปลายปิด แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น หรือคะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นความจริงทั้งหมดหรือเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ หรือเห็นด้วยกับข้อความนั้น โดยไม่มีข้อโต้แย้ง
เห็นด้วย	4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นเกิดขึ้นจริงหรือเกิดขึ้นร้อยละ 75 หรือเห็นด้วยกับข้อความนั้นแต่มีข้อยกเว้น หรือมีข้อโต้แย้งเพียงเล็กน้อย
ไม่แน่ใจ	3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นความจริง หรือเกิดขึ้นจริงเพียงครึ่งเดียวหรือผู้ตอบไม่แน่ใจกว่าจะมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเรื่องนี้
ไม่เห็นด้วย	2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นไม่เป็นความจริงเป็นส่วนใหญ่หรือเกิดขึ้นจริงเป็นส่วนน้อยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นไม่เป็นความจริงทั้งหมด หรือไม่เคยเกิดขึ้นเลย

การให้คะแนนพิจารณาจากข้อความที่เป็นทางบวกหรือเป็นทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อความนี้เป็นบวก (คะแนน)		ถ้าข้อความนี้เป็นลบ (คะแนน)	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	4	เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3	ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2	ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

ส่วนที่ 3 แบบวัดระดับการยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่ม ซึ่งตัดแปลงจากแบบสอบถามของเสาวลักษณ์
 พัวพัฒนกุล (2534) จำนวน 19 ข้อ มีจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการ
 การร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ 9 ข้อ การอุทิศตัวเพื่อช่วยงาน 9 ข้อ และการรับรู้
 ต่อการเป็นสมาชิกกลุ่ม 12 ข้อ
 ลักษณะแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นคำถามปลายเปิด แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกเป็น

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนในแต่ละระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น หรือคะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นความจริงทั้งหมด หรือเกิดขึ้นอย่าง สม่ำเสมอ หรือเห็นด้วยกับข้อความนั้น โดยไม่มีข้อโต้แย้ง
เห็นด้วย	4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นเกิดขึ้นจริง หรือเกิดขึ้นร้อยละ 75 หรือเห็นด้วยกับข้อความนั้น แต่มีข้อยกเว้นหรือมีข้อโต้แย้ง เพียงเล็กน้อย
ไม่แน่ใจ	3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นความจริง หรือเกิดขึ้นจริงเพียง ครึ่งเดียว หรือผู้ตอบไม่แน่ใจกว่าจะมีความคิดเห็นอย่างไรต่อ เรื่องนี้
ไม่เห็นด้วย	2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นไม่เป็นความจริงเป็นส่วนใหญ่ หรือ เกิดขึ้นจริงเป็นส่วนน้อยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ข้อความนั้นไม่เป็นความจริงทั้งหมด หรือไม่เคย เกิดขึ้นเลย

การให้คะแนนพิจารณาจากข้อความที่เป็นทางบวกหรือเป็นทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อความ เป็นบวก (คะแนน)		ถ้าข้อความ เป็นลบ (คะแนน)	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	4	เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3	ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2	ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การคิดคะแนนของแบบสอบถาม คิดจากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามดังนี้
คะแนนเฉลี่ย ความหมาย

1.0 - 1.49	คือ	การยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่มของพยาบาลอยู่ในระดับต่ำที่สุด
1.5 - 2.49	คือ	การยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่มของพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ
2.5 - 3.49	คือ	การยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่มของพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
3.5 - 4.49	คือ	การยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่มของพยาบาลอยู่ในระดับสูง
4.5 - 5.00	คือ	การยึดมั่นต่อกัน ในกลุ่มของพยาบาลอยู่ในระดับสูงที่สุด

การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (content validity)

แบบสอบถาม ได้รับการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา พยาบาล ด้านบริการพยาบาลและด้านจิตวิทยา จำนวน 13 ท่าน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมา ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้น ได้นำไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability)

นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพและพยาบาล

เทคนิคที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับประชากรที่จะศึกษาจำนวน 52 คน จากโรงพยาบาลสารภี 17 คน โรงพยาบาลจอมทอง 17 คน และโรงพยาบาลสันป่าตอง 18 คน ซึ่งเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10,30,60 เตียงตามลำดับ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Coefficient alpha or Cronbach coefficient alpha)

ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ 2	แบบวัดปัจจัยบางประการ	เท่ากับ 0.97
ส่วนที่ 3	แบบวัดระดับการยึดมั่นต่อกันในกลุ่ม	เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งทางไปรษณีย์และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1. ขอนิ่งสื่อจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งจดหมายพร้อมกับแบบสอบถามไปยัง โรงพยาบาลต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ได้ส่งทางไปรษณีย์ถึงหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และให้ส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ บางส่วนผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและเก็บคืนด้วยตนเอง
3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 4 สัปดาห์
4. แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์จำนวน 441 ฉบับคิดเป็น

100%

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) ตามลำดับดังนี้

1. คำนวณค่าร้อยละ แจกแจงความถี่ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

วุฒิการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน งานที่รับผิดชอบ การเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพ

2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนการยึดมั่นต่อกัน
ในกลุ่ม

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างปัจจัยบางประการ ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาปฏิบัติงาน ขนาดของกลุ่ม การร่วมรับรู้เป้าหมายของกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มทัศนคติของสมาชิกกลุ่ม บรรยากาศกลุ่ม พฤติกรรมผู้นำกลุ่ม การติดต่อสื่อสารในกลุ่ม และชื่อเสียงของกลุ่มกับการยึดมั่นต่อกันในกลุ่ม ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (stepwise multiple regression) ระหว่างตัวทำนายทั้งหมดคือ อายุ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาปฏิบัติงาน ขนาดของกลุ่ม การร่วมรับรู้เป้าหมายของกลุ่ม ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่มทัศนคติของสมาชิกกลุ่ม บรรยากาศกลุ่ม พฤติกรรมผู้นำกลุ่ม การติดต่อสื่อสารในกลุ่มและชื่อเสียงของกลุ่มกับการยึดมั่นต่อกันในกลุ่ม ตัวแปรเกณฑ์คือ การยึดมั่นต่อกันในกลุ่ม ทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยแต่ละประการ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved